

Jak ewidencjonować zmiany: zbycie, nabycie środków? Jak naliczać amortyzację? Jak rozliczać inwestycje, które są mocno bogate w środki trwałe, np. kompleks szkół, pod kątem przyjmowania środków trwałych na stan? Jak klasyfikować oprogramowanie i sprzęt komputerowy – razem czy osobno? Jak przyjmować na ewidencję siłownię zewnętrzną? Jak klasyfikować koszt dostawy na FV? Co należy uznać jako remont, a co za ulepszenie? Jak traktować znaki turystyczne, które są w pasie drogowym? Kwestia VAT-u

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do osób zajmujących się ewidencją środków trwałych, ich klasyfikowaniem, amortyzacją, likwidacją, inwentaryzacją, a także do osób z wydziału finansowego oraz księgowości

Dowiedz się, jak klasyfikować poszczególne elementy przy środkach trwałych

Podczas szkolenia uczestnik dowie się, jak procentowo rozdzielić budynki przy klasyfikacji, co wchodzi w skład środka trwałego oraz kiedy należy robić korektę roczną, otrzyma gotowe przykłady zarządzeń, uchwał, w których przyjmuje się wycenę średnią, dzięki czemu zaoszczędzi swój czas. Pozna procedury: przyjęcia środka trwałego, amortyzacji, likwidacji, inwentaryzacji. Omówimy również kwestię VAT-u przy środkach trwałych, ujmowanie gruntów Skarbu Państwa w ewidencji, a także przykłady klasyfikacji problematycznych przypadków

W programie m.in.:

- Czy w przypadku klimatyzacji na budynkach, należy traktować ją jako odrębną wartość, czy zwiększenie wartości budynku?
- Jak wyszczególnić poszczególne elementy np. wyposażenie, meble, gdy są na 40 tys. zł. i składają się z kilku elementów, kiedy budujemy budynek? Czy jako środek trwały, czy wyposażenie?
- Jak poklasyfikować duże inwestycje na mniejsze?
- Jak traktować rzeczy, które tworzy się na starych środkach trwałych, np. modernizacja budynku na coś? Jako remont czy duża inwestycja? Czy może lepszym rozwiązaniem byłaby likwidacja? Jaką wartość przyjmować w takich przypadkach?
- Skąd należy brać wartość przy przejmowaniu gruntów ze Skarbu Państwa, które nie mają wartości, ponieważ nie są ewidencjonowane wartościowo? Jak należy je wyceniać?
- Jak przebiega inwentaryzacja w przypadku siłowni zewnętrznej? Czy jest to obiekt chroniony czy nie?
- Jak przebiega inwentaryzacja gruntów?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Przykłady uchwał, w których przyjmuje się wycenę średnią
- Przykłady zarządzeń
- Pisma przydatne do likwidacji środka trwałego
- Przykład zarządzenia powołania komisji likwidacyjnej
- Wzory druków LTM

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia:

- Jakie są przykłady innych źródeł finansowania z kolumny 8 działu 2?
- Środki trwałe oddane w trwałą zarząd do jednostki – grupa 1 i 2. Co gruntami? Kto prowadzi ewidencję?
- Szyb windy zwiększa wartość budynku. Czy dźwig w szybie windy stanowi odrębny środek trwały?
- Jednostka otrzymała z innej jednostki środek trwały na podstawie dowodu PT. Czy możemy wprowadzić środek trwały na podstawie PT? Czy tworzymy własne OT?
- Czy powinniśmy przyjąć zieleń znajdującą się na gruncie? Są to składniki roślinne, które przyjęte zostały na podstawie decyzji ZRID (gdzie przyjmujemy budynki, ogrodzenie i wymienione składniki roślinne na danej działce - terenach mieszkaniowych) określone w operacie szacunkowym.
- Starostwo w ramach projektu poniosło nakłady na modernizację budynku innej jednostki. Czy do momentu trwałości projektu (5 lat) przyjmujemy nakłady do swojej ewidencji i je amortyzujemy?
- Jak powinno się zaklasyfikować alejki, chodniki i oświetlenie na cmentarzu komunalnym (do jakich grup KŚT)?
- W jakiej formie przekazujemy środki trwałe własnym spółkom, jednostkom organizacyjnym lub obcym podmiotom?
- Co powinniśmy zrobić z kosztami likwidacji urządzeń na siłowni zewnętrznej / placu zabaw, jeżeli stanowią jeden środek trwały z określoną poszczególną wartością pojedynczych urządzeń? Czy ten koszt likwidacji pomniejsza wartość całego środka trwałego?
- Sprawozdanie GUS. Dział 1.0 odpisy amortyzacyjne, kolumna dot. gruntów – czy podajemy wartość odpisów amortyzacyjnych przy użytkowaniu wieczystym, czy ta kolumna pozostaje z wartością 0?
- Jakie są rodzaje nakładów niesfinansowanych w dziale 2 sprawozdania GUS?
- Czy ewidencja pozabilansowa gruntów Skarbu Państwa może być prowadzona jedynie z określeniem powierzchni? Czy powinna być każdorazowo ustalona wartość gruntu?
- Jak traktować pojazdy usunięte z pasa drogowego przyjęte przez powiat na podstawie wyroku sądu rejonowego, które następnie są przeznaczane do likwidacji poprzez zniszczenie w koncesjonowanej stacji demontażu pojazdów?
- Grunt pod drogą powiatową, znajdujący się w ewidencji środków trwałych, powiat nieodpłatnie powinien przekazać część działki na rzecz innej jednostki. Czy prawidłowe jest usunięcie z ewidencji ŚT całej działki z powodu podziału (dok. LT), wprowadzenie do ewidencji ŚT odrębnych działek po podziale w wartości na nowo oszacowanej (dok. OTW) i przekazanie działki w wartości zgodnej ze sporządzonym operatem szacunkowym (dok. PT)?
- Jakie KŚT powinien mieć parking wybudowany z budżetu obywatelskiego? Jakie KŚT dla dróg wewnętrznych na obiekcie sportowym?
- Czy urządzenie pokazujące prędkość zamontowane przy konkretnej drodze zwiększa wartość tej drogi?
- Czy można przyjąć na stan radar jako osobny ŚT, a nie zwiększać wartość drogi?
- Czy instalację fotowoltaiczną należy wykazać w załączniku do sprawozdania F-03?
- Jeżeli na fakturze mamy 2 środki trwałe i jeden koszt transportu, to czy koszt zostaje podzielony na dwa środki?
- Jak przyjąć samochód VW transporter przekazany protokołem w 100% już umorzony?
- Czy na dokumencie przyjęcia środka trwałego (OT) jako numer i data dostawy można wpisywać protokół zdawczo-odbiorczy, czy numer nr faktury zakupu? Jeśli środek trwały został zakupiony przez powiat z przeznaczeniem dla innej jednostki, to czy na dowodzie OT w polu miejsce użytkowania lub

- przeznaczenia wpisujemy powiat i nazwę jednostki, czy tylko samą jednostkę?
- Czy w przypadku inwestycji realizowanych przez powiat w jednostkach powiatu możemy po zakończeniu inwestycji przekazać saldo konta 080 bezpośrednio dokumentem PT do jednostki bez przyjmowania środka stałego na stan powiatu?
  - JST (powiat) tworzy nową jednostkę - zakład budżetowy, w związku z czym ponosi nakłady inwestycyjne (080- inwestycje). Po zakończeniu inwestycji: JST(powiat) przyjmuje u siebie nakłady inwestycyjne do ewidencji ŚT (dok. OT) 011/080 i przekazuje nowopowstałej jednostce (dok PT) 800/011, czy JST(powiat) przekazuje nakłady inwestycyjne nowopowstałej jednostce 800/080 i nowopowstała jednostka wprowadza u siebie do ewidencji ŚT 011/800?
  - Jak sklasyfikować i przyjąć na stan biał roboczy, który będzie przekazany do innej jednostki w kwocie brutto 12300 zł?
  - Czy przy wprowadzeniu środka trwałego zaznaczamy częstotliwość amortyzacji miesięczną czy roczną?
  - Jeżeli dostaliśmy od gminy działkę aktem notarialnym lub przekazujemy gminie coś aktem notarialnym, czy do tego musi być PT?
  - Czy wbudowane szafy w nowo powstającym budynku zwiększa wartość budynku?
  - Czy modernizacja budynku zwiększa jego wartość?
  - Jeżeli ZDP przekazuje do UM grunt, to czy powinien zrobić to bezpośrednio i ująć to w zestawieniu rocznym, czy przekazać do starostwa powiatowego, które przekaże do UM?
  - Czy koszt nadzoru budowlanego i dokumentacji projektowej może nie być wliczony do wartości początkowej środka trwałego powstałego z inwestycji?
  - Czy opłata za odbiór inwestycji przez Sanepid również wchodzi w wartość początkową środka trwałego?
  - Podnosimy wartość budynku poprzez wymianę dachu pokrytego blachą na dachówkę. Co w tym momencie dzieje się od strony księgowej i ewidencyjnej ze starym pokryciem dachowym?
  - Zrobiliśmy modernizację ogrodzenia, która w rzeczywistości polegała na likwidacji starego ogrodzenia i postawienie nowego. Czy pierwsze usuwamy z ewidencji i wprowadzamy na stan nowe ogrodzenie?
  - Czy koszt tablic informacyjnych należy wliczyć w wartość środka trwałego
  - W związku z mijającą kadencją planowana jest odsprzedaż laptopów radnym kończącym kadencję. Jak powinna wyglądać procedura od strony merytorycznej i księgowej?
  - Jaki dokument należy wystawić w przypadku sprzedaży środka trwałego?
  - Czy przy aktualizacji gruntów Skarbu Państwa należy zwiększyć ich wartość pozabilansowo?
  - Jak inwentaryzować budynki Skarbu Państwa zarządzane przez gminę?
  - Co jeżeli w środkach trwałych pod jednym numerem inwentarzowym są 3 sztuki i wymienione są trzy różne osoby?
  - Czy na podstawie operatu szacunkowego można zwiększać lub zmniejszać wartość nieruchomości, aby uaktualnić jej wartość w księgach ewidencyjnych?
  - Czy doliczamy koszt transportu na fakturze do zakupionego krzesła lub innego wyposażenia?
  - Czy budynki mieszkalne będące placówkami opiekuńczo-wychowawczymi nadal mogą być amortyzowane w stawce 2,5%?
  - Czy użytkowanie wieczyste podlega amortyzacji?
  - Z czego dokładnie wynika przepis, że od 01.01.2023 r. budynki niemieszkalne nie powinny być amortyzowane?
  - Czy można przekazać środek trwały jednostce podległej zakupiony z ramach projektu norweskiego po okresie trwałości projektu 5 lat?

- Pojazdy przejęte przez powiat. Opinia rzeczoznawcy: pojazd nie nadaje się do eksploatacji, naprawa technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona; nie przedstawia żadnej szacunkowej wartości użytkowej i nie nadaje się do obrotu handlowego. Kwalifikuję się do utylizacji-kasacji. Wartość szacunkowa złomu 850,00zł. Czy przyjmować tę wycenę za wartość pojazdu?
- Czy do celów bilansowych też nie przelicza się amortyzacji na gr. 110?
- Jeżeli powiat kupuje środek trwały, ale przekazuje go w użyczenie, to czy na druku OT w miejscu użytkowania lub przeznaczenia wpisujemy powiat, czy nazwę danej jednostki?
- Dokonaliśmy demontażu niskiego płotu z cegły klinkierowej znajdującego się na parkingu przed starostwem, ponieważ ciągle był uszkodzany przez parkujące tam samochody. Kwota na fakturze to 1300 zł. Czy powinniśmy dokonać zmniejszenia wartości parkingu poprzez LT o tę kwotę, nawet jeśli koszt pokrywany był z paragrafu 4300?
- Czy DPS, domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze jako budynki mieszkalne są amortyzowane od 01.01.2023 r.?

Klasyfikacja środków trwałych nawet w najtrudniejszych przypadkach - złożonych z wielu elementów, wartości materialnych oraz prawnych. Grupowanie KTŚ

- Jak przyjmować na ewidencję siłownię zewnętrzną? W jakich wartościach? W jakich kompletach? Poszczególne elementy należy klasyfikować oddzielnie czy razem?
- Co w sytuacji, gdy trudno jest dopasować środek trwały do danej grupy?
- Przykłady klasyfikacji problematycznych przypadków
- Co należy zrobić, gdy dostajemy coś do przetworzenia, a nie ma tego w klasyfikacji?
- Jakie są grupy klasyfikacji i co w nie wchodzi?
- Jak klasyfikować boiska sportowe i stadiony, skoro nie są dokładnie określone w KŚT? Czy częściowo powinny być w gruntach, a częściowo infrastruktura? Na co zwracać uwagę przed tworzeniem takich boisk gruntowych?
- Czy zestaw komputerowy należy grupować razem czy rozczłonkować?
- Jak klasyfikować instalacje fotowoltaiczne? Czy skoro montujemy je na budynku, to należy je traktować jako zwiększenie wartości budynku, czy jako odrębną wartość?
- Czy w przypadku klimatyzacji na budynkach, należy traktować ją jako odrębną wartość, czy zwiększenie wartości budynku?
- Czy maszyna jest odrębną częścią?
- Jak klasyfikować grunty?
- Jak procentowo rozdzielić nieścistości przy klasyfikacji w przypadku urządzeń wielofunkcyjnych?
- Jak procentowo rozdzielić budynki, które mają ileś lokali?
- Jak procentowo rozdzielić przy klasyfikacji grunty?
- Czy jeśli na fakturze oprogramowanie oraz sprzęt komputerowy są wymienione osobno, to czy powinniśmy brać je osobno, czy dorzucać oprogramowanie do wartości zestawu?
- Jak klasyfikować zakupiony sprzęt ksero lub drukarkę i tonery - razem czy osobno?
- Jak wyszczególnić poszczególne elementy np. wyposażenie, meble, gdy są na 40 tys. zł. i składają się z kilku elementów, kiedy budujemy budynek? Czy jako środek trwały, czy wyposażenie?
- Jak klasyfikować koszt dostawy? Jako środek trwały, pozostałe, czy może brać bez kosztów dostawy?
- Jak klasyfikować środek trwały, który składa się z wielu elementów?
- Grupowanie KTŚ
- Czy wartości materialne i prawne, np. przedłużenie licencji należy wciągać czy nie?
- Czy jeśli mamy nieruchomości z gruntem, to należy ją uznać za środek trwały z gruntem czy bez? W jakiej formie? Czy lepiej jest to uznać razem, czy oddzielnie?

Przyjmowanie, zakup, zbycie środka trwałego - rozwiązania na wątpliwości przy procedurach. Z jakich systemów warto skorzystać? Jak ustalać wartość początkową środka trwałego?

- Jak przebiega wprowadzenie środka trwałego?
- Jak ustala się wartość początkową środka trwałego?
- Jak traktować środki trwałe w użyczeniu?
- Jaka jest niezbędna dokumentacja przy przyjmowaniu środków trwałych drogowych na stan?
- Jak przebiega wycena środków trwałych, gruntów pod drogami, dróg?
- Jak przyjmować grunty?
- Jak rozwiązać problem z ustaleniem, czy coś należy do środków trwałych, np. oprogramowanie, subskrypcje?
- Jak przebiega kwestia scalenia, przyjęcia i przekazania dróg objętych programem, gdy jest tylko nawierzchnia betonowa na drodze, nie jest to mienie, była robiona inwestycja, a należy to przyjąć albo przekazać, jak to zrobić? Co w przypadku, gdy część jest zrobiona na środku, który należy do kogoś innego? Czy są jakieś przepisy, które to normują?
- Jak liczyć wartość środka trwałego?
- Czy programy materialno-prawne należy wpisywać do zestawu komputerowego? Niektóre mają licencję, niektóre nie. Czy taka licencja powinna być na rok, czy na stałe?
- Jak zdać zwiększoną gwarancję na sprzęt? To jest wartość czy usługa?
- Czy można zaliczać jako środek trwały przedmiot poniżej 10 tys. zł, np. komputer, który kosztuje powyżej 3,5 tys. zł? Czy może być to księgowane?
- Jak przebiega przekazanie środków trwałych aktem notarialnym, gdy nie ma dokumentów PT? Dostajemy dużo takich gruntów od gmin, jak powinno się to odbywać? Czy tak w ogóle można?
- Czy, jeśli kupujemy samochód, ubezpieczenie, dodatkowe koła, licencję do mapy, pokrowce, to wchodzi to w skład środka trwałego?
- Jak przebiega zakup środka trwałego? Co należy wziąć pod uwagę?
- Jak ewidencjonować zmiany: zbycie, nabycie środków?
- Drogi, grunty pod drogami, nieruchomości, samochody jako środki trwałe
- Co należy wiedzieć przy gruntach jako środkach trwałych?

Inwestycje, ulepszenia, remont - jakie są różnice? Szczegółowe przypadki, które ułatwią rozróżnianie Jak rozebrać prawidłowo i zaksięgować inwestycje? Jak rozliczać inwestycje?

- Nakłady inwestycyjne
- Ulepszenia, modernizacje
- Wartości niematerialne i prawne
- Co jest remontem, a co ulepszeniem?
- Co jest kosztem z inwestycji?
- Jak traktować rzeczy, które tworzy się na starych środkach trwałych, np. modernizacja budynku na coś? Jako remont czy duża inwestycja? Czy może lepszym rozwiązaniem byłaby likwidacja? Jaką wartość przyjmować w takich przypadkach?
- Jak rozliczać inwestycje, które są mocno bogate w środki trwałe, np. kompleks szkół, pod kątem przyjmowania środków trwałych na stan?
- Jak finansować inwestycje? Czy mogą być z wydatków bieżących, czy środki trwałe i pozostałe środki trwałe?
- Kiedy kończą się inwestycje?
- Jak modernizować środek trwały?
- Jakie są różnice między ulepszeniem środka trwałego a remontem?

- Czy jeśli remontujemy dach, to jest to remont, czy ulepszenie wartości?

Amortyzacja - stawki amortyzacyjne, sposoby naliczania Czy są jakieś zmiany prawne w środkach trwałych przy amortyzowaniu?

- Jak ustalać stawki amortyzacyjne?
- Jak umiejętnie wyszukiwać stawki amortyzacyjne?
- Co to amortyzacja?
- Od jakiej wartości się amortyzuje?
- Jak naliczać amortyzację?
- Jakie są sposoby naliczania amortyzacji?
- Jakie środki trwałe powinno się naliczać jaką stawką?

Likwidacja środka trwałego - jak przebiega, jakich dokumentów należy dopilnować, aby wszystko domknąć poprawnie

- Jak sporządzać dokumenty przy likwidacji?
- Kto powinien tworzyć dokumenty?
- Kiedy należy tworzyć dokumenty?
- Jak powołać komisję likwidacyjną?

Środki trwałe Skarbu Państwa, którymi zajmuje się starostwo Czym jest trwały zarząd? Jak wygląda użytkowanie Skarbu Państwa?

- Czy Skarb Państwa należy ujmować w ewidencji?
- Skąd należy brać wartość przy przejmowaniu gruntów ze Skarbu Państwa, które nie mają wartości, ponieważ nie są ewidencjonowane wartościowo? Jak należy je wyceniać?
- Jak inwentaryzować grunty Skarbu Państwa?
- Jak ujmować grunty Skarbu Państwa w środkach trwałych?

Inwentaryzacja i rozliczanie środków trwałych - jakie są metody, sposoby, z których warto skorzystać? Inwentaryzacja gruntów i poszczególnych grup. Rozliczanie kosztów pośrednich

- Jak przebiega inwentaryzacja w przypadku siłowni zewnętrznej? Czy jest to obiekt chroniony czy nie?
- Co w przypadku, gdy na stanie mamy znaki turystyczne, które są w pasie drogowym, przytwierdzone do drogi? Czy są one częścią drogi czy jak należy je traktować?
- Jak przeprowadzać inwentaryzację, aby była poprawnie zrobiona?
- Co należy brać pod uwagę przy inwentaryzacji?
- Gdzie szukać potrzebnych informacji?
- Jakie są metody przy inwentaryzacji?
- Jak aktywować jaką metodą należy inwentaryzować?
- Jak przebiega inwentaryzacja gruntów?
- Jak inwentaryzować poszczególne grupy środków trwałych?
- Które środki trwałe należy inwentaryzować spisem z natury, a które drogą weryfikacji?
- Jak przebiega tworzenie komisji?
- Jak tworzyć spis środków trwałych?
- Jak rozliczać środki trwałe?
- Kiedy należy robić korektę roczną? W grudniu za cały rok czy w styczniu? Robiliśmy w lutym za styczeń - czy jest to prawidłowe?
- Jaka jest wymagana dokumentacja przy rozliczaniu kosztów pośrednich na poszczególne środki

trwałe?

- Jak rozliczać koszty pośrednie przy poszczególnych środkach trwałych?
- Jak wygląda księgowanie środka trwałego?

Środki trwałe. Jak naliczać VAT? Dokumentacja, zarządzenia. Jak przeprowadzić nietypowe transakcje? Jak tworzyć OT?

- Gdzie należy szukać informacji o zmianach prawnych? Czy są jakieś strony internetowe, portale, na których publikowane są wszystkie zmiany dotyczące środków trwałych?
- Jak wygląda kwestia VAT przy środkach trwałych?
- Jaki jest standard rachunkowości środków trwałych 11 lub 9?
- Co zrobić w przypadku niekompletnej przekazywanej dokumentacji?
- Jak wygląda kwestia praw autorskich przy np. oprogramowaniach?
- Jak wdrażać stwarzanie zarządzeń np. przełożonych, jeśli chodzi o obieg dokumentów lub likwidację? Jakie są zasady tworzenia takich dokumentów?
- Jak aktualizować zarządzenia?
- Co zmieniły nowe wstawki do umorzeń na lokale i budynki mieszkalne z 1 stycznia 2023?
- Kto powinien podpisywać dokumenty jako osoba odpowiedzialna?
- Co powinna zawierać księga inwentarzowa?
- Czy grunty, którymi zarządzają jednostki samorządu terytorialnego powinny być w ewidencji jednostek powiatowych czy w innych, np. trwałego zarządu? Chodzi o np. grunty pod szkołą
- Elementy składowe środków trwałych od strony technicznej
- Jak przenieść środek trwały składający się z kilku elementów?
- Co ze środkami trwałymi, które wcześniej były ujmowane, a teraz są poniżej 10 tys. zł?
- Jak wprowadzać kwoty? Jak je uregulować? Jakie są sposoby?
- Jak tworzyć OT?
- Czym są środki trwałe?
- Co wchodzi w zakres środków trwałych?
- Co wchodzi w skład środka trwałego?
- Jak należy określić, co jest tylko w ewidencji ilościowej, a co jest środkiem trwałym? Czym to należy określić? Kwotą? Jak to określić?
- Co zrobić, gdy osoba chce wykupić smartfon, który jest wprowadzony na pozabilansową ewidencję?

Sprawozdanie F03 - wykonaj je prawidłowo i bez korekt

- Rubryczki do sumowania, odejmowania
- Jak należy wykonać sprawozdanie F03?
- Co jest potrzebne do stworzenia sprawozdania?
- Jakie są programy, które ułatwiają wykonanie sprawozdania F03?
- Co należy zawrzeć w sprawozdaniu

Prowadzący:

Tomasz Chmura - Zastępca Naczelnika Wydziału Finansów w Starostwie Powiatowym w Lwówku Śląskim. Absolwent Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu - Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze. Od 15 lat pracownik jednostek samorządu terytorialnego - początkowo Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu, obecnie Starostwa Powiatowego w Lwówku Śląskim, gdzie zajmowałem się m.in. podatkami i opłatami lokalnymi, księgowością budżetową, rozliczaniem i

księgowaniem projektów unijnych oraz prowadzeniem ewidencji środków trwałych.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną